

NOVENO CONCURSO DE MICRORRELATOS

Relatos gañadores

REAL
ACADEMIA
GALEGA

Escribir para lernos

E

scribo porque sentín a necesidade de me ler a min mesma.

Begoña Caamaño explicou con estas palabras a enerxía creadora da súa obra. A protagonista do Día das Letras Galegas de 2026 é coñecida sobre todo polas dúas novelas que puido legarnos antes da súa morte prematura, mais tamén publicou un relato cheo de forza literaria e mensaxe, "Pel azul e vermella", no que manexa con arte as claves da literatura breve pero non menor. Forza literaria e mensaxe son tamén ingredientes esenciais das historias premiadas no IX Concurso de microrrelatos da Real Academia Galega e PuntoGal, que creamos para promovermos a expresión literaria na Rede no idioma de noso cun estimulante desafío: contar moito nun máximo de 200 palabras. Velaquí os textos galardoados. Ao se leren a si mesmas, a si mesmos, as sete autoras e dous autores tamén nos len a todas e todos nós. Para nos enfrontar ao que non queremos ver. Para nos aliviar doenzas do corpo e da alma. Para superar medos e preservar a memoria. Para gozarmos da literatura. E da nosa lingua. Porque, sexan cales sexan as nosas raíces, cociñemos empanada ou cuscús, o galego hai que probalo. E repetir sempre.

Henrique Monteagudo

Presidente da Real Academia Galega

Manuel González González

Presidente de PuntoGal

O xurado

As nove historias que se recollen nesta publicación foron premiadas no IX Concurso de microrrelatos da Real Academia Galega e PuntoGal, ao que se presentaron case un milleiro de textos.

O xurado da categoría de persoas adultas compuxérono os académicos María López-Sández e Víctor F. Freixanes; a filóloga e membro do equipo de PuntoGal Cristina Ríos; o tamén académico e presidente de PuntoGal Manuel González; e a asesora da revista *Luzes* Inés Sánchez.

Para as categorías infantil e xuvenil contamos coas lecturas da académica Fina Casallerrey; o director de PuntoGal Darío Janeiro; a tamén académica María Dolores Sánchez; o xornalista e membro do consello de redacción da revista *Luzes* Fernando Mahía; e Concha Losada, membro da directiva de PuntoGal.

Trapos sucios

Sonia Corral Franco (1979)

**Primeiro premio da categoría
de persoas adultas**

Licenciada en Publicidade e diplomada en RRL. A escrita é a miña arma de defensa ante o diagnóstico dunha enfermidade incurable, con *mil caras*. Son natural das Pontes de García Rodríguez e veciña de San Sadurniño.

Asómome ao patio e tendo o primeiro calcetín. As camisas e calzóns destinguidos de rosa, así como a ausencia da roupa da muller pendurada das cordas, indícanme que esta, cansa de que batese nela coma nunha porta, acabou por deixar aquel fillo de puta do terceiro.

Continúo paseniñamente colgando nos calcetíns, namentres reparo no feito de que o embarazo da rapaza do segundo chegou á súa fin. A roupa premamá foi trocada por luídos suadoiros e axustadas mallas. Máis a ausencia de cueiros e babeiros dá conta dun aciago final.

Devagar, prosigo co resto da bogada. Con certo desdén, constato como a roupa da anciá do primeiro permanece impertérrita, pendurada na mesma posición dende hai xa tres semanas. Acartonada, ríxida, tesa...

Con certo noxo, lembro o cheiro que dende hai días emana dos condutos de ventilación da cociña. Mais non serei eu quen levante a lebre!

Aparto a mirada e sigo ao meu. Camuflado detrás das sabas, tendo aquel diminuto top estampado con unicornios, idéntico ao que leva posto na fotografía do cartel que empapela todos os farois da cidade, a rapaza desaparecida hai dúas semanas.

Ao fin e ao cabo, todos temos trapos sucios que lavar...

Marcos Taracido (1971)
Segundo premio da categoría
de persoas adultas

Medrei en Pontevedra; comparto un fogar con persoas e cánidos en Teo e son profesor de secundaria en Vedra. Leo, e como actividade derivada, escribo.

O *Corvux corax* é un animal monógamo; unha vez que acha unha parella comparte a súa vida con ela até morreren. Ambos defenden con ferocidade o territorio no que aniñan e crían. Habitan en bosques frondosos, en montañas, cantís, tundras ou estepas. Son omnívoros, poden comer bagas, insectos ou pequenos mamíferos. Viven en comunidade con outros exemplares, cos que cazan e xogan e xeran vínculos de amizade, e inimidade. Algúns grupos establecen alianzas con mandas de lobos para sinalarlles as presas e comeren, despois da caza, os restos. Voan por pracer, fan acrobacias ou brincadeiras de persecución, ás veces con paus que teñen que roubarse os uns aos outros. Poden percorrer até 100 quilómetros nun día. A súa linguaxe é complexa e co seu corveo poden imitar as voces doutras aves e mesmo do ser humano.

O neno retirou a vista do cartel e fitou o corvo tras as reixas; non foi capaz de traspasar a opacidade dos ollos negros que o cataban desde a gaiola. Colleu a man do seu pai e turrou dela levemente para seguiren andando.

Mans de sal

Lara Costas Lago (2004)

**Terceiro premio da categoría
de persoas adultas**

Estudante de Pedagogía
e apaixonada da escritura,
especialmente dos relatos
de temática emocional.
Son de Redondela.

Ao amencer, cando a ría aínda dorme baixo unha néboa fina, as mariscadoras entran na auga coma quen entra nun templo. Levan rastros, cubos e as mans curtidas de historia.

A avoa de Lúa dicía que o mar non se conquista: négociase con el. Cada ameixa é un pacto, cada marea unha conversa antiga. Pero agora, mentres Lúa afunde os pés no lodo frío, pensa nas noticias do móbil: verteduras, augas quentes de máis, permisos que non chegan.

A ría xa non fala igual.

—Hai menos —murmura Maruxa, ao seu lado—. O mar está canso.

Lúa cala. Ten vinte e dous anos e unha carreira empezada na cidade, pero cada marea tira dela coma un fío invisible. Non quere que as mans da súa nai sexan as últimas en erguer o rastro.

Cando o sol rompe a néboa, a auga brilla coma prata vella. Non é só marisco o que recollen: é memoria, é resistencia.

Lúa ergue unha ameixa pequena e devólvea á ría.

—Medra —murmura—. Que aínda temos futuro.

E o mar, por un intre, parece escoitar.

Ensaíos para desaparecer

Iria Iglesias Mouriño (2008)
Primeiro premio da categoría xuvenil

Entre as rúas de Compostela,
aprendín a escoitar o silencio.
Na escrita atopo o camiño que
me sostén cando o mundo pesa.

Hoxe volvíches presentarte.
Dixéchesme o teu nome
coma se fose a primeira vez.

Non corrixín nada.
Deixei que a escena se repetise
coma unha obra mal ensaiada.

Na túa cabeza
as portas péchanse sen ruído.
Caen os cadros.
Desfánse as escaleiras.

Ás veces penso
que a memoria non é o que se perde,
senón o que nos vai expulsando.

Mírasme
coma quen olla un cuarto
no que xa non vive ninguén.

E eu comezo a entender
que tamén estou a marchar de ti.

Non hai beleza niso.
Só unha aprendizaxe lenta:
amar é aprender a existir
no lugar onde xa non te lembran.

O eco das mareas

Juan Domínguez de la Torre (2011)
Segundo premio da categoría xuvenil

Nacín en Vigo nunha familia humilde e vivo en Nigrán. Son o mediano de tres irmáns e sempre me apunto a calquera evento que teña lugar para ver se podo encaixar.

O mar non devolve o que rouba; simplemente cambia de estado. Meu pai dicíao mentres cosía as redes cos dedos curtidos polo salitre, eses mesmos dedos que hoxe son apenas unha lembranza borrosa nunha fotografía comida pola humidade.

Baixo a luz de chumbo de Fisterra camiño pola beira onde a espuma lambe as rochas con fame antiga. Din que se escoitas con atención, o ruxido das ondas non é vento, senón o murmurio de mil historias naufragadas. Atopo un anaco de vidro que puido ser pulido polo océano, unha esmeralda opaca que brilla cunha luz da herdanza do abismo. Ao practicalo contra o oído, non escoito o mar. Escoito o riso de meu pai, o bater do remo contra a chalupa e o arrecendo a argazo antes da treboada.

Dicíame entón que Galicia non é terra, senón unha extensión de auga que nos mantén vivos. O mar non rouba; o mar garda. E hoxe, mentres a marea sobe para mollar os meus pés, entendo que eu tamén son parte dese tesouro, unha mensaxe nunha botella que agarda, tarde ou cedo, ser lida pola eternidade.

Unha fenda de luz

Uxía Nogueira Bodega (2012)
Terceiro premio da categoría xuvenil

Gústame estar coas miñas amigas, coa familia e coa miña cadela. Encántame a música e son pandeireteira. Tamén bailo tradicional. Escribir reláxame. Vivo en Ribadumia.

No corredor do instituto, o ruído sempre chegaba antes ca el. Risas afiadas, pasos que aceleraban cando baixaba a cabeza. Chamábase Iago, e aprendera a camiñar pegado ás paredes, como se así puidese desaparecer entre os carteis descoloridos e as portas pechadas.

Ao principio foron bromas, como meterlle pedras na mochila. Cada día tiña que aguantar os malos comentarios que deixaban varias notas no seu pupitre: "Raro", "Ninguén te quere". As palabras, pequenas e negras, medraban por dentro ata ocuparlle o peito enteiro. Na casa dicía que todo ía ben; non quería preocupar a nai, que xa tiña suficientes sombras.

Un martes, no patio, tiráronlle os libros ao chan. As follas espalláronse coma paxaros feridos. Iago agachouse para recollelas, e viu outra man facendo o mesmo. Era Lara, da súa clase, que murmurou: "Non estás só".

A frase foi pequena, pero abriu unha fenda de luz. Ao día seguinte sentou ao seu lado. Ao outro, tamén. As risas non desapareceron de golpe, mais perderon forza. Porque ás veces abonda cunha voz que rompa o silencio para que o medo empece a encoller. Iago ergueu a cabeza. O corredor seguía sendo longo, mais xa non parecía infinito.

Bo proveito

Smahan Essaidi (2015)

Primeiro premio da categoría infantil

Moita xente pensa que a mellor comida do mundo é o caldo galego ou a empanada. Equivócanse. A min encántame o cuscús. É un manxar típico de Marrocos e resulta moi doado de facer. Elabórase con sémola de trigo e leva carne de polo ou cordeiro mesturada con froitos secos. Ademais, engádenselle verduras como a cabaza e a cenoria, polo que resulta un alimento moi saudable. Gustaríavos probalo? —dixo ela.

Logo dun silencio eterno, un compañeiro aplaudiu e despois outro e outro. Toda a clase a felicitou. Era a primeira vez que a escoitaban falar galego.

Teño 11 anos. Nacín en Santiago pero a miña orixe é marroquí. Estudo no CEIP Alexandre Rodríguez Cadaso (Noia). Gústame xogar coas amigas, facer atletismo e ler libros de aventuras.

O espello

Carla Merino Suárez (2015)
Segundo premio da categoría infantil

Son madrileña e galega. A miña meta é ser pediatra. Toco o piano, adoro ler e agora tamén me encanta escribir historias. Son alumna do CEIP Xesús Golmar (Lalín).

Un día de chuvia na casa da miña avoa, aburrída, subín ó faiado buscar algo co que entreterme.

Encontrei un espello tan grande coma min, mireime nel e, de súpeto, estaba no auditorio, diante do piano de cola, e os meus dedos paralizados. Pestanexei e aparecín nun exame, sen saber responder ningunha pregunta. Freguei os ollos e estaba no recreo, todos xogando e eu soa nun banco.

E estes momentos repetíanse continuamente, en bucle. Ata que me dei conta de que eran medos que tiña que superar. No auditorio, toquei coma nunca; no exame, collín o boli e respondín todo; no recreo, levanteime a xogar.

Deixaron de repetirse eses momentos e volvíñ ó faiado onde o espello se rompeu en mil anacos.

Conseguín superar os meus traumas!

Decateime de que deixara de chover, baixei ó xardín respirar aire fresco. Nunca máis volvíñ acordarme do espello.

Cando o vento borboriñe

Laura González Martínez (2015)

Terceiro premio da categoría infantil

Teño dez anos e vivo en Vigo.
Curso 5º de primaria no Colexio
Las Acacias. Encántame ler, pintar,
viaxar cos meus pais e xogar
coas miñas amigas.

O silencio atravesa os corredores. Só se escoita o ruído do vento cando choca coa xanela. Unhas flores rodéanme e miles de nomes voan polo aire.

A miña suor cae pola fronte e as imaxes quedan gravadas na miña mente. Os arrepiños percorren o meu corpo e os meus ollos tremen e péchanseme ao instante.

Gustaríame saír correndo pero non podo, estou pechada e diante miña atópase unha lápida esculpida co meu nome.

Ir ao cemiterio no Día de Defuntos non foi boa idea.

REAL
ACADEMIA
GALEGA

Colabora:

Luzes

XUNTA
DE GALICIA

MINISTERIO
DE CIENCIA, INNOVACION
Y UNIVERSIDADES

Obras producidas no ámbito da
subvención concedida á
Real Academia Galega polo
Ministerio de Ciencia, Innovación
e Universidades